

MADDEYİ NİTELEYEN ÖZELLİKLER

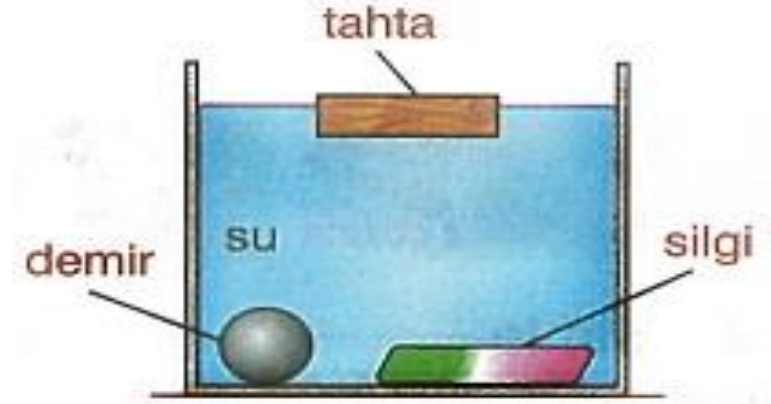
Çevremizdeki canlı ya da cansız, belli bir yer kaplayan duyu organlarıyla algılayabildiğimiz kütlesi ve hacmi olan her şeye madde denir. Işık, ısı, sıcaklık ve ses madde değildir. Maddeleri niteleyen temel özellikler: Suda yüzmeye, batma, suyu emme ve emmeme, mıknatıs tarafından çekilme veya çekilmemesidir.

1) Suda Yüzen ve Batan Maddeler

Maddeleri suda yüzmeye ve batma özelliklerine göre nitelendirebiliriz. Bazı maddeler suya atıldıklarında yüzerken bazı maddeler ise batar. Çivi, silgi, anahtar, cam şişe, taş parçası, bozuk para, kum taneleri, anahtar „silgi, bıçak, makas gibi maddeler suda batar; İçi hava dolu top, kağıt, balon, plastik şişe, tahta parçası, kuru yaprak odun talaşı, plastik tabak, gibi maddeler ise suda yüzerler.

Maddelerin suda batma ve yüzmeleri büyüklüklerine değil, maddenin cinsi ve şekline bağlıdır. Örneğin; büyük ve çelikten yapılmış gemiler suda yüzerken küçük bir demir misket suya atıldığında batar.

Maddelerin suda yüzmeye ve batma özelliği günlük hayatımızda bazı kolaylıklar sağlamıştır. Örneğin; balonun suda yüzmeye özelliğinden yararlanılarak hayat kurtaran can simitleri yapılmıştır. Denizlerde ulaşımı sağlayan su taşıtları yapılmıştır.

2) Suyu Emen ve Emmeyen Maddeler

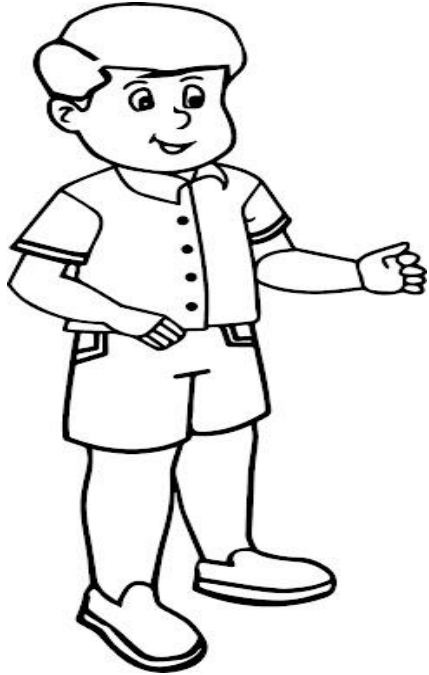
Bazı maddeler suyla temas ettiklerinde suyu tutarak emerken, bazı maddeler ise suyu emmezler. Havlu, peçete, toprak, temizlik bezi, tuvalet kağıdı, bulaşık süngeri ve pamuklu kumaşlar suyu emerken.

Alüminyum folyo, naylon poşet cam, asfalt, beton, metal maddeler, plastik maddeler ve porselen gibi maddeler suyu emmezler.

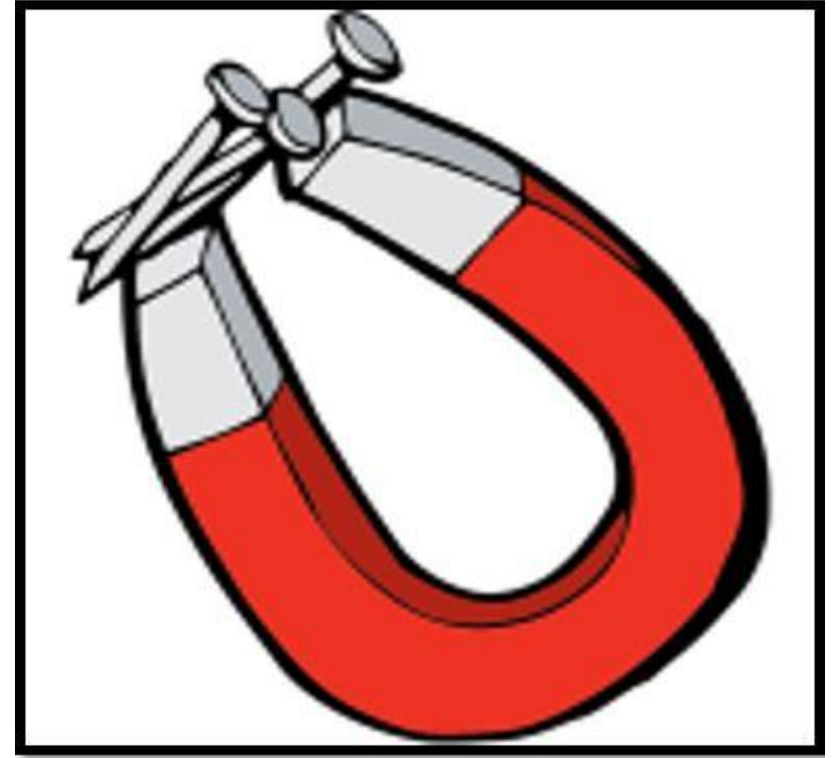
Maddelerin suyu emme ve emmeme özelliği günlük hayatımızı kolaylaştıran bazı kolaylıklar sağlamıştır. Örneğin; suyu emmeyen maddelerden şemsiye, yağmurluk, çizme ve çadır gibi eşyalar yapılmıştır.

Yaz mevsiminde giydiğimiz pamuklu gömlekler vücudumuzdaki teri çeker. O yüzden yaz mevsiminde pamuklu giysiler giyeriz. Pamuklu gömleği terletmediği için giymiyoruz. Pamuklu gömleği terimizi çektiği için giyiyoruz. Şemsiye bizi yağmurlu günlerde ıslanmaktan korur çünkü yapımında kullanılan maddenin suyu çekmeme özelliği vardır.

3) Miknatısla Çekilebilen Maddeler

Miknatıs demir, nikel ve kobaltdan yapılmış maddeleri çekerken, bunların dışındaki maddeleri çekmez. Toplu iğne, demir ataş, çivi gibi maddeler miknatıs tarafından çekilirken; cam, silgi, ağaç, kağıt, lastik, toprak, porselen, taş gibi maddeler miknatıs tarafından çekilmez. Birçok eşyanın yapımında miknatısın maddeleri çekip çekmeme özelliğinden faydalanılır. Örneğin; buzdolabı kapaklarında, bazı çantaların kapaklarında miknatıs kullanılır.

TUNCAY YILDIRICI